

Κωνσταντίνος Ι. Καλονόμος
Δικηγόρος, LL.M. Heidelberg

Πρακτικά Θέματα

Διοικητικής Δικονομίας

Πρόλογος:

Πάνος Λαζαράτος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

**Πρακτικά Θέματα
Διοικητικής Δικονομίας**

Πρακτικά Θέματα Διοικητικής Δικονομίας
Κωνσταντίνος Ι. Καλονόμος

ISBN 978-960-622-356-3

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director:	Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής:	Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία:	Λάμπρος Μαντζαβίνος
Παραγωγή:	NB Production AM211117M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομυχάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομυχάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ.: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic enterprises

Committed to excellence

Κωνσταντίνος Ι. Καλονόμος
Δικηγόρος, LL.M. Heidelberg

Πρακτικά Θέματα Διοικητικής Δικονομίας

Πρόλογος:
Πάνος Λαζαράτος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Practical subjects of Administrative Procedure

Konstantinos I. Kalonomos

Attorney-at-Law licensed to practice before the Supreme Court of Greece,
LL.M. Heidelberg

Abstract: This book focuses on various modern practical subjects arising in the context of Administrative Procedure. Having taken numerous cases of administrative law disputes into account, including both cases of judicial review of the legality of enforceable acts (annulments) and cases where the courts discuss the actual merits of the case, the purpose of this volume is to address and highlight –to the best possible extent– various procedural issues, covering the whole range thereof. Carefully sorted subjects, followed by targeted questions as well as concise and clear answers accompanied by references to up-to-date case law, render this book a handy and educational legal companion for legal professionals, researchers and academic.

ISBN 978-960-622-356-3

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKH BIBΛIOTHKH

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με μεγάλη χαρά προλογίζω το έργο του παλαιού άριστου φοιτητή μου Κωνσταντίνου Καλονόμου, ο οποίος εκτός από την θεωρητική του κατάρτιση, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία, διαθέτει πλέον και πλούσια εμπειρία από την πρακτική εφαρμογή του διοικητικού δικαίου ενώπιον όλων των διοικητικών δικαστηρίων της χώρας. Το έργο είναι καλοδεχούμενο και καλύπτει αναμφισβήτητα ένα κενό στην ελληνική βιβλιογραφία, πράγμα το οποίο θα γίνει γρήγορα αντιληπτό από την αναμενόμενη αντίδραση του αναγνωστικού κοινού, ιδίως μάλιστα του φοιτητικού.

Η εικοσιπεντάχρονη εμπειρία μου από την διδασκαλία του διοικητικού δικονομικού δικαίου στην Νομική Σχολή Αθηνών, με έχει διδάξει ότι η αφομοίωση της ποικίλης, πολύπλοκης και αενάως μεταβαλλόμενης ύλης του μαθήματος είναι ιδιαιτέρως δυσχερής, αν η ανάγνωση του θεωρητικού εγχειριδίου από τους φοιτητές μας δεν συνοδεύεται από επίλυση πρακτικών θεμάτων, στα οποία εξετάζονται άλλωστε κατά το πέρας του εξαμήνου. Για το σκοπό αυτό τα φροντιστήρια είναι αφιερωμένα στα πρακτικά ζητήματα. Με τον ίδιο σκοπό είχα και εγώ παλαιότερα εκδώσει τρίτομο έργο με τίτλο Εφαρμογές Διοικητικής Δικονομίας, το οποίο χρήζει πλέον εδώ και κάμποσο καιρό ανανέωσης. Την ανανέωση αυτή προσέφερε σε ικανό βαθμό το έργο του κ. Καλονόμου, δίχως βέβαια αυτό να με απαλλάσσει από τις μελλοντικές μου ακαδημαϊκές υποχρεώσεις.

Το έργο του κ. Καλονόμου, έργο που απαιτεί πολύ κόπο, γνώση και ακρίβεια έχει πολλά προσόντα. Καλύπτει λίγο ως πολύ όλη την ύλη του διδασκόμενου στις σχολές μας διοικητικού δικονομικού δικαίου, εμπεριέχοντας μάλιστα πρακτικά ζητήματα που αφορούν ακόμα και θεσμούς όπως η πιλοτική δίκη, η αίτηση επιταχύνσεως και η αίτηση για δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας μιας δίκης. Είναι έργο γραμμένο με γλώσσα λιτή, αυστηρή και ακριβή, όπως θα πρέπει να δίδονται οι απαντήσεις σε πρακτικά ζητήματα. Ο αναγνώστης ποτέ δεν μένει με αμφιβολία για το τι ισχύει *de lege lata*, πράγμα που συχνά συμβαίνει σε άλλα έργα με πρακτικά ζητήματα. Οι λύσεις τεκμηριώνονται με πρόσφατες αποφάσεις του ΣτΕ και των τδδ, οι οποίες είναι πάντοτε σωστά διαλεγμένες. Στα προσόντα νομίζω του βιβλίου ανήκει και το ότι τα θέματα είναι κλιμακούμενης δυσκολίας. Υπάρχουν θέματα σχεδόν θεωρητικά που παραπέμπουν σε μια επανάληψη θεμελιωδών αρ-

χών, αλλά υπάρχουν και θέματα που επισημαίνουν καινούργιες νομολογιακές εξελίξεις, οι οποίες είναι ελάχιστα γνωστές στους μη ειδικούς.

Το βιβλίο απευθύνεται ιδίως στον φοιτητή, ο οποίος μπορεί σχετικά γρήγορα να ελέγξει το σύνολο των γνώσεων του στο διοικητικό δικονομικό δίκαιο και να επανέλθει στο θεωρητικό σύγγραμμα με καλύτερες βάσεις. Το έργο του κ. Καλονόμου βοηθάει τον φοιτητή να κατανοήσει καλύτερα την σχετική ύλη και τελικά να έχει ένα καλύτερο αποτέλεσμα στις εξετάσεις. Πάντως το έργο δεν είναι χωρίς χρησιμότητα και για τους υποψήφιους του δικαστικού κλάδου, οι οποίοι μπορούν να αρχίσουν την προετοιμασία τους με την ανάγνωσή του.

Εύχομαι στον κ. Καλονόμο να συνεχίσει αυτή την προσπάθεια με περαιτέρω εκδόσεις, που ενδεχομένως θα παραπέμπουν και σε θεωρία ή θα δίνουν περαιτέρω εναύσματα προς μελέτη και τον διαβεβαιώ πως το έργο του θα είναι καλοτάξιδο.

Αθήνα, 27 Σεπτεμβρίου 2017

Πάνος Λαζαράτος,

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αφορμή για τη συγγραφή του παρόντος έργου αποτέλεσε η συμμετοχή μου ως διδάσκοντος σε πρόγραμμα προετοιμασίας της «Νομικής Βιβλιοθήκης» για σπουδαστές, οι οποίοι πρόκειται να λάβουν μέρος στις πανελλήνιες εξετάσεις για τη κτήση της δικηγορικής ιδιότητας. Άμεσα αντιλήφθηκα πλήρως ότι η θεωρητική επισκόπηση των ομολογουμένως πολυδαίδαλων διατάξεων της διοικητικής δικονομίας πρέπει απαρεγκλίτως να συνοδεύεται από την ανάπτυξη πρακτικών θεμάτων, προκειμένου τα ειδικότερα αναφυόμενα νομικά ζητήματα να καταστούν εν τοις πράγμασιν απτά και εύληπτα και να επιτευχθεί στο βέλτιστο βαθμό η αφομοίωση της θεωρητικής ύλης. Το παρόν έργο στοχεύει ακριβώς στην ουσιαστική κατανόηση του αντικειμένου της διοικητικής δικονομίας μέσω της επιλύσεως αμιγώς πρακτικών ζητημάτων.

Μεθοδολογικά ενσυνειδήτητα επιλέχθηκε η στοχευμένη κάθε φορά απομόνωση επί μέρους συγκεκριμένων νομικών θεμάτων, ώστε ο αναγνώστης να συγκεντρώνεται απόλυτα και αποκλειστικά σε έναστο τούτων, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα την ολοκληρωτική και εδραία κατανόηση των προβαλλόμενων λύσεων. Εγγενής προτεραιότητα μου κατά τη συγγραφή της παρούσης μελέτης υπήρξε η ανάδειξη με τον πλέον εναργή και απτό τρόπο των εφαρμοζόμενων κάθε φορά ρυθμίσεων, χωρίς να ελλοχεύει ο κίνδυνος ο αναγνώστης να απωλέσει τον εκπαιδευτικό προσανατολισμό του ένεκα της θέσεως πολυσχιδώς συνδυαστικών ερωτημάτων (που κάλλιστα μπορεί να αποτελέσει τη στόχευση ενός άλλου έργου με διαφορετικό όμως προσανατολισμό). Η πρωτογενής αυτή επιλογή βεβαίως είχε αναπόφευκτα ως αποτέλεσμα την ανάγκη δημιουργίας πλήθους (240 εν προκειμένω) πρακτικών θεμάτων, προκειμένου να επιτευχθεί στο μετρώ του εφικτού η δειγματοληπτική εμπέδωση έγγιστα όλου του εύρους του διοικητικού δικονομικού δικαίου. Η ενεργητική τριβή με το σύνολο των πρακτικών φρονώ ότι καθιστά τον αναγνώστη απολύτως ικανό όπως μετέπειτα αντιμετωπίσει επιτυχώς κάθε απλό ή σύνθετο νομικό ζήτημα, που αναφύεται κατά την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Κατά την επίλυση των πρακτικών ζητημάτων παρατίθενται οι κάθε φορά εφαρμοζόμενες διατάξεις, ώστε να αναδεικνύεται πλήρως και με ενάργεια το ισχύον νομικό υπόβαθρο. Οι απαντήσεις συνοδεύονται από την παράθεση σύγχρονης νομολογίας, ώστε οι λύσεις να συνάδουν ει δυνατόν απόλυτα με την υφιστάμενη πρακτική αντιμετώπιση των επιμέρους ζητημάτων

από τα οικεία δικαστήρια. Ο αναγνώστης έχει άνευ ετέρου τη δυνατότητα όπως εντρυφήσει έτι περαιτέρω και δη εις βάθος στο γνωστικό αντικείμενο της διοικητικής δικονομίας με μία προσωπική επεξεργασία των συνοδευτικών δικαστικών αποφάσεων, που αποκρυσταλλώνουν πλήρως την τρέχουσα εφαρμογή των κείμενων διατάξεων, σε συνδυασμό βεβαίως με τα υπάρχοντα εξαιρετικά θεωρητικά συγγράμματα.

Στο σημείο αυτό οφείλω παρενθετικά όπως επισημάνω ότι στο έργο καταβάλλεται εσκεμμένα προσπάθεια, ώστε οι λύσεις στα επιμέρους πρακτικά να ακολουθούν ως επί το πλείστον τα σύγχρονα πορίσματα της νομολογίας. Η παράθεση προσωπικών δογματικών αντιλήψεων βεβαίως και δεν αποτελεί σκοπό της παρούσης μελέτης, καθώς κρίνεται ότι δύναται να αποπροσανατολίσει τον αναγνώστη από την τρέχουσα νομολογιακή προσέγγιση των επιμέρους νομικών ζητημάτων, καθώς και από την πρωτίστως εκπαιδευτική στόχευση του συγγράμματος. Επισημαίνεται ότι το πλήθος των δικαστικών αποφάσεων (τουλάχιστον 2500), στις οποίες γίνεται παραπομπή στο κείμενο των πρακτικών, είναι αποτέλεσμα πολυσχιδούς μακροχρόνιας έρευνας στα αρχεία των δικαστηρίων, σε πλείονες επιστημονικές εκδόσεις (βιβλία και περιοδικά), καθώς και στις υφιστάμενες βάσεις νομικών δεδομένων.

Το έργο απευθύνεται πρωτίστως στους σπουδαστές των νομικών σχολών και στους υποψηφίους για τις εξετάσεις των δικηγόρων, καλύπτοντας ελπίζω πλήρως τις ακαδημαϊκές τους ανάγκες. Εξίσου χρηστική τυγχάνει εν δυνάμει η παρούσα μελέτη και για τους δικηγόρους, οι οποίοι διώκουν όπως εξοικειωθούν με τους ιδιαίτερους δικονομικούς όρους ασκήσεως του επαγγέλματος ενώπιον όλων των διοικητικών δικαστηρίων. Τέλος το παρόν εγχειρίδιο (ιδίως σε συνδυασμό με την επισκόπηση της παρατιθέμενης νομολογίας) δύναται όπως παράσχει σημαντική αρωγή στους υποψήφιους σπουδαστές της ΕΣΔΙ και δη κατά την έναρξη της προετοιμασίας τους.

Ειλικρινά εμφορούμαι από την ανάγκη όπως εκφράσω δημόσια τις θερμότες ευχαριστίες μου στον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Πάνο Λαζαράτο, ο οποίος μου έκανε την πραγματικά άκρως ξεχωριστή τιμή όπως προλογίσει το παρόν έργο. Ακόμη όμως περισσότερο θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Λαζαράτο για την πηγαία του αγάπη προς την νομική επιστήμη και δη προς το κοπιώδες έργο της ακαδημαϊκής διδασκαλίας, καθώς και για τη δογματικά αρτιότατη αλλά συνάμα απολύτως κριτική και πολυεπίπεδη προσέγγιση των διατάξεων του κείμενου δικαίου, που με ιδιαίτερο ζήλο, άοκνα και ανιδιοτελώς επιδίωκε ενσυνείδητα να μεταλαμπαδεύσει στους σπουδα-

στές του τόσο κατά τη διάρκεια της φοιτήσεως τους όσο και κατά τη διάρκεια της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Προσωπικά προσπάθησα να αφομοιώσω όσο καλύτερα μπορούσα το ομολογουμένως εξαιρετικά πολυσιχδές και υψηλότατης διάνοιας ακαδημαϊκό έργο του κ. Λαζαράτου και το γεγονός αυτό συνέβαλε καίρια στη διαμόρφωση του ατομικού μου νομικού επικοδομήματος.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και τη συνάδελφο σύζυγο μου κ. Ουρανία Παρλάτζα για τη δημιουργική αρωγή της και την αμέριστη συμπαράσταση της καθ' όλη τη διάρκεια της συγγραφής του παρόντος έργου. Καταληκτικά δε επιθυμώ να ευχαριστήσω όλους ανεξαιρέτως τους εκπαιδευόμενους της «Νομικής Βιβλιοθήκης», οι οποίοι κατά τη διάρκεια των μαθημάτων με τις απορίες, το ζήλο και τις εύστοχες παρατηρήσεις τους συνέβαλαν γόνιμα στην τελική διαμόρφωση του έργου αυτού.

Αθήνα, 1 Οκτωβρίου 2017

Κωνσταντίνος Ι. Καλονόμος,

Δικηγόρος, LL.M. Heidelberg

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	VII
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	IX
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 1	Παραδείγματα διοικητικών διαφορών	5
------------	---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (Π.Δ. 18/1989)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 2	Κατάθεση ενδίκων βοηθημάτων • Αρμοδιότητα οποιασδήποτε δημόσιας αρχής • Αδυναμία ταχυδρομικής αποστολής • Παράβολο • Υπογραφή • Κοινοποίηση	8
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 3	Κατάθεση Εφέσεως • Αναιρέσεως • Υπογραφή • Παράβολο • Κοινοποιήσεις	10
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 4	Πρόσωπα στα οποία απευθύνονται οι κοινοποιήσεις	12
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 5	Τοπική αρμοδιότητα του τόπου της εκδούσας την προσβαλλόμενη πράξη αρχής • Παραπομπή	13
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 6	Συντρέχουσα τοπική αρμοδιότητα του τόπου υπηρεσίας	15
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 7	Τοπική αρμοδιότητα διοικητικών εφετειών σε περίπτωση ασκήσεως διοικητικής προσφυγής	17
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 8	Πρόσθετοι λόγοι • Τρόπος ασκήσεως • Θεραπεία υπό προϋποθέσεις της εκπρόθεσμης κοινοποιήσεως	19

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 9	Δυνατότητα ασκήσεως πρόσθετων λόγων ενόψει μετ' αναβολής πρώτης συζητήσεως • Τρόπος υπολογισμού προθεσμίας • Αδυναμία ασκήσεως πρόσθετων λόγων μετά την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως	21
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 10	Δικαστικές διακοπές • Αναστολή προθεσμιών • Αντιδιαστολή με φορολογικές διαφορές	23
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 11	Εισηγητής • Υποχρέωση δηλώσεως περί εκδικάσεως της υποθέσεως • Έκθεση • Περιεχόμενο • Συνέπειες εκπρόθεσμης καταθέσεως	25
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 12	Αποστολή φακέλου εκ μέρους Διοικήσεως • Τεκμήριο Ομολογίας	27
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 13	Υπομνήματα προ και μετά από τη συζήτηση της αιτήσεως ακυρώσεως • Υπογραφή δικηγόρου • Προθεσμία • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας	29
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 14	Περιεχόμενο υπομνήματος	31
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15	Αποδεικτικά στοιχεία • Χρόνος προσκομίσεως	33
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 16	Παρέμβαση • Τρόπος ασκήσεως • Προθεσμίες • Τρόπος υπολογισμού • Πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία	35
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 17	Παρέμβαση • Θεραπεία πλημμελειών στις κοινοποιήσεις • Δυνατή μόνο υπέρ του κύρους της διοικητικής πράξεως • Δυνατότητα ασκήσεως στην κατ' έφεση δίκη	37
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 18	Σχέση παρεμβάσεως με τριτανακοπή • Ανακοίνωση δίκης	39
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 19	Αντίκλητος • Συνέπειες μη διορισμού • Παράσταση ενώπιον του ΣτΕ με δικηγόρο Παρ' Αρείω Πάγω	40
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 20	Παράβολο • Ομοδικία • Παραίτηση-κατάργηση δίκης	42
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 21	Ομοδικία • Συνάφεια • Έλλειψη συναφών προϋποθέσεων • Χωρισμός • Συνέπειες • Παράβολο • Αδυναμία διευρύνσεως αντικειμένου της δίκης	43
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 22	Τρόπος παροχής πληρεξουσιότητας στις ακυρωτικές διαφορές • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας • Διάρκεια πληρεξουσιότητας • Παροχή πληρεξουσιότητας στο αρμόδιο δικαστήριο	45

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 23	Παροχή πληρεξουσιότητας και συζήτηση αιτήσεως ακυρώσεως άνευ φυσικής παρουσίας δικηγόρου • Αδυναμία σχετικής δυνατότητας επί απλής συνυπογραφής.....	48
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 24	Παροχή πληρεξουσιότητας επί ν.π. • Ανεπάρκεια απλής συνυπογραφής από νόμιμο εκπρόσωπο.....	50
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 25	Πληρεξουσιότητα • Προθεσμία • Τυπικές παραλείψεις	53
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 26	Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων ΚΠολΔ • Επιδόσεις • Αποκλεισμός ερημοδικίας	55
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 27	Διαδικασία Συμβουλίων • Παραπομπή προσωρινής δικαστικής προστασίας.....	57
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 28	Παράβολο αναβολής • Ύψος • Προϋποθέσεις • Επιστροφή.....	59
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 29	Επανασυζήτηση υποθέσεως • Προϋποθέσεις • Διαδικασία • Συνέπειες.....	60
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 30	Παραπομπή • Δυνατότητα διακρατήσεως από το ΣτΕ αιτήσεων ακυρώσεως αρμοδιότητας διοικητικών εφετείων ...	62
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 31	Κοινοποίηση πρωτόδικης αποφάσεως • Έναρξη προθεσμίας εφέσεως • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας	64
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 32	Παραίτηση • Διαδικασία • Ανεπίδεκτη όρων, αιρέσεων και ανακλήσεως • Συνέπειες.....	65
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 33	Κατάργηση δίκης • Δυνατότητα συνεχίσεως • Ιδιαίτερο έννομο συμφέρον • Τρόπος προβολής	67
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 34	Αίτηση άρθρου 32 παρ. 3 ΠΔ 18/1989 • Προϋποθέσεις • Διαδικασία • Αδυναμία θεραπείας μη τηρήσεως σχετικών προθεσμιών.....	69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 35	Παύση - Υποβιβασμός Δημοσίων Υπαλλήλων • Άσκηση Υπαλληλικής Προσφυγής • Αρμόδιο Δικαστήριο • Προθεσμία • Αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα	71
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 36	Μη αναγκαιότητα προηγούμενης ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής.....	73

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 37	Μικρότερες πειθαρχικές ποινές • Δυνατότητα προσβολής - χορηγήσεως αναστολής • Αρμοδιότητα • Αδυναμία ασκήσεως ενδίκου μέσου.....	75
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 38	Δυνατότητα ΓΕΔΔ για προσβολή πειθαρχικής αποφάσεως ενώπιον του ΣτΕ • Προϋποθέσεις • Χειροτέρευση εν δυνάμει θέσεως υπαλλήλου	77
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 39	Δικονομικά ζητήματα επί συμπροσβολής περισσότερων πράξεων ή επί προσβολής της αυτής πράξεως προσωρινής παύσεως από τον υπάλληλο και το ΓΕΔΔ	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 40	Προσβαλλόμενες πράξεις με αίτηση ακυρώσεως	81
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 41	Αδυναμία προσβολής νόμων, διοικητικών συμβάσεων, δικαστικών αποφάσεων • Εξαιρέσεις.....	83
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 42	Δυνατότητα δικαστικής προσβολής ανυπόστατων πράξεων ...	85
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 43	Δυνατότητα προσβολής εκτελεστών πράξεων διφυών νομικών μορφωμάτων	87
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 44	Προσβαλλόμενες πράξεις επί σύνθετης διοικητικής ενέργειας • Εύρος ελέγχου.....	89
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 45	Ενδικοφανής προσφυγή • Διαφορές με λοιπές προσφυγές • Έννομες συνέπειες.....	91
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 46	Υποχρέωση ενημερώσεως για την αναγκαιότητα της ασκήσεως της ενδικοφανούς προσφυγής • Άρση απαράδεκτου χαρακτήρα επιγενόμενης αιτήσεως ακυρώσεως σε περίπτωση παραλείψεως της ενημερώσεως αυτής.....	93
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 47	Παραδεκτή προσβολή μόνο της πράξεως που εκδόθηκε επί της ενδικοφανούς προσφυγής • Έλεγχος νομιμότητας επί της αιτήσεως ακυρώσεως.....	95

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 48	Σιωπηρή απόρριψη ενδικοφανούς προσφυγής • Προθεσμία ασκήσεως ακυρώσεως • Συμπροσβολή τυχόν μεταγενέστερης ρητής απορρίψεως • Αδυναμία ασκήσεως αιτήσεως θεραπείας • Συνέπειες από την πρόωρη άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας 97	97
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 49	Άσκηση αιτήσεως θεραπείας • Διακοπή προθεσμίας για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως 100	100
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 50	Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας • Όροι • Συντέλεση • Προθεσμία προσβολής • Συνέπειες πρόωρης προσφυγής στη δικαιοσύνη • Συμπροσβολή ρητής επιγενόμενης αρνητικής πράξεως 102	102
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 51	Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας προς έκδοση κανονιστικής αποφάσεως • Όροι και προϋποθέσεις 104	104
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 52	Κυβερνητικές πράξεις • Αδυναμία δικαστικής προσβολής αυτών 106	106
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 53	Προθεσμία • Έναρξη 107	107
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 54	Νομιμοποιούμενοι προς άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως 110	110
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 55	Έννομο συμφέρον 111	111
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 56	Λόγοι ακυρώσεως • Είδη • Παραδεκτός χαρακτήρας αυτών 113	113
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 57	Αδυναμία επικλήσεως αιτιολογικού υποβάθρου επί κανονιστικών αποφάσεων • Όρια σχετικού ελέγχου 115	115
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 58	Λυσιτέλεια προβολής λόγου περί ελλείψεως ακροάσεως • Λοιποί περιορισμοί 117	117
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 59	Αυτεπάγγελτος και μη έλεγχος λόγων ακυρώσεως 119	119
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 60	Αδυναμία τροποποιήσεως της προσβαλλόμενης πράξεως σε ακυρωτικές διαφορές • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας 120	120
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 61	Δυνατότητα εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για την κάλυψη πλημμελειών στη δράση της Διοικήσεως 121	121

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 62	Περιορισμός της αναδρομικότητας του ακυρωτικού αποτελέσματος • Ανάλογη εφαρμογή επί αγωγής σύμφωνα με νομολογία ΣτΕ	123
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 63	Αποκλεισμός εν δυνάμει του ακυρωτικού αποτελέσματος σε περίπτωση συγκεκριμένων πλημμελειών της παρεμπιπτόντως ελεγχόμενης κανονιστικής πράξεως....	125

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΙΤΗΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΣ - ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ - ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ (ΠΔ 18/1989)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 64	Αίτηση διορθώσεως • Προϋποθέσεις • Αποτελέσματα.....	126
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 65	Τριτανάκοπη • Δικαιούμενος • Προσβαλλόμενες αποφάσεις • Προθεσμία • Αρμοδιότητα • Έννομο συμφέρον.....	127
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 66	Ανακοίνωση δίκης • Έννοια Τρίτου	129

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΈΦΕΣΗ (ΠΔ 18/1989)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 67	Έφεση • Αδυναμία ασκήσεως κατά αποφάσεων ΣτΕ • Δυνατότητα ασκήσεως κατά αποφάσεων διοικητικού πρωτοδικείου ακυρωτικής αρμοδιότητας • Ανάγκη ύπαρξης οριστικής αποφάσεως σε πρώτο βαθμό.....	131
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 68	Εκκλητές • Μη εκκλητές αποφάσεις.....	133
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 69	Έλλειψη νομολογίας • Αντίθεση με νομολογία	135
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 70	Μη έρευνα νομολογίας επί ανέκκλητων αποφάσεων	136
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 71	Κατ' εξαίρεση επιτρεπτή άσκηση εφέσεως λόγω διαγνωσθείσας αντισυνταγματικότητας • Μη αυτεπάγγελτη εξέταση της συνδρομής των σχετικών όρων.....	137
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 72	Αρμόδιο δικαστήριο • Κατάθεση • Προθεσμία • Παράβολο • Διαβίβαση φακέλου	138
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 73	Έφεση • Προθεσμία ασκήσεως • Περιεχόμενο δικογράφου..	139

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 74	Άπαξ άσκηση εφέσεως • Παρέμβαση στην κατ' έφεση δίκη • Δυνατότητα ασκήσεως εφέσεως εκ μέρους του πρωτοδίκως παρεμβάντα.....	141
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 75	Πρόσθετοι λόγοι εφέσεως • Όροι ασκήσεως • Προϋποθέσεις θεραπείας ελλείψεων στις κοινοποιήσεις.....	143
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 76	Άσκηση εφέσεως • Μη αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα • Δυνατότητα αναστολής εκτελέσεως της προσβληθείσας πρωτοδίκως διοικητικής πράξεως • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας	145
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 77	Αδυναμία χορηγήσεως προσωρινής δικαστικής προστασίας επί εφέσεων του Δημοσίου ή του κυρίως παρεμβάντα στην πρωτόδικη δίκη, δυνάμει της οποίας έγινε δεκτή ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως	147
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 78	Διακράτηση αιτήσεως ακυρώσεως σε περίπτωση αποδοχής εφέσεως • Αυτεπάγγελτος έλεγχος πλημμελειών προδικασίας • Συνέπειες	149

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 79	Αίτηση Αναίρεσεως • Απαραίτητη προηγούμενη άσκηση εφέσεως	150
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 80	Αδυναμία ασκήσεως αιτήσεως αναίρεσεως επί αποφάσεων του ίδιου του ΣτΕ και επί ακυρωτικών διαφορών	151
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 81	Χρηματικό όριο για παραδεκτή εν γένει άσκηση αιτήσεως αναίρεσεως • Συνυπολογισμός μόνο του κυρίου φόρου επί φορολογικών υποθέσεων • Παραδεκτή αναίρεση επί διαφορών με μη χρηματικό αντικείμενο.....	152
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 82	Προσδιορισμός χρηματικού αντικειμένου	154
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 83	Χρηματικό όριο επί υποθέσεων διοικητικών συμβάσεων	155
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 84	Χρηματικό όριο επί ομοδικίας ή συνάφειας	156
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 85	Έλλειψη νομολογίας • Αντίθεση με νομολογία	157

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 86	Κατ' εξαίρεση επιτρεπτή άσκηση αναιρέσεως λόγω διαγνωσθείσας αντισυνταγματικότητας • Μη αυτεπάγγελτη εξέταση της συνδρομής των σχετικών όρων	158
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 87	Προθεσμία • Παράβολο	159
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 88	Μη δυνατότητα χορηγήσεως αναστολής	160
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 89	Παρέμβαση • Τριτανακοπή	162
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 90	Λόγοι αναιρέσεως	163
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 91	Ανέλεγκτες αναιρετικά κρίσεις αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως	165
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 92	Συνέπειες αναιρετικής αποφάσεως	166
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 93	Αίτηση επανάληψης της διαδικασίας • Δυνατότητα διακρατήσεως υποθέσεως επί αιτήσεως αναιρέσεως	168

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (ΠΔ 18/1989)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 94	Δυνατότητα αναστολής εκτελέσεως προσβαλλόμενης πράξεως	170
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 95	Προηγούμενη άσκηση κυρίως ένδικου βοηθήματος	171
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 96	Εκτέλεση προσβαλλόμενης πράξεως • Έλλειψη αντικειμένου	173
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 97	Αναστολή κανονιστικής πράξεως	174
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 98	Αρνητικές Πράξεις	175
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 99	Υπογραφή • Παράβολο • Προβολή • Περιεχόμενο λόγων • Κοινοποιήσεις • Αποδεικτικά στοιχεία • Προσωρινή διαταγή • Παράλειψη κοινοποιήσεων • Ισχύς προσωρινής διαταγής	176
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 100	Συμμετοχή τρίτων	178
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 101	Δεδομένα που εξετάζονται για την ευδοκίμηση ή μη της αιτήσεως αναστολής	179
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 102	Λήψη κατάλληλων μέτρων	180

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 103 Αίτηση ανάκλησης • Όροι	181
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΝΑΤΟ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΔΔ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 104 Τεκμήριο καθ' ύλην αρμοδιότητας	182
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 105 Διαφορές με αντικείμενο κάτω των 60.000 ευρώ • Τοπική αρμοδιότητα • Άσκηση προσφυγής ενώπιον της Διοίκησης • Παράβολο • Κλήση για συμπλήρωση	183
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 106 Αρμοδιότητα επί εφέσεως κατά αποφάσεως μονομελούς δικαστηρίου • Παράβολο	185
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 107 Διοικητικές συμβάσεις • Αναίρεση.....	186
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 108 Καθ' ύλην αρμοδιότητα επί φορολογικών διαφορών • Παράβολο	187
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 109 Καθ' ύλην αρμοδιότητα επί ταμειακής βεβαιώσεως.....	189
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 110 Πρόστιμο Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	190
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 111 Τοπική αρμοδιότητα σε περίπτωση αποδοχών προσωπικού	191
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 112 Έννοια έδρας για τον προσδιορισμό της τοπικής αρμοδιότητας	192
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 113 Τοπική αρμοδιότητα σε διαφορές από την παράλειψη ασφάλισης (Ν 2556/1997)	194
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 114 Παραπομπή • Απόρριψη • Επάνοδος ενώπιον της προσήκουσας δικαιοδοσίας	195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 115 Σχέση διοικητικής με ποινική δίκη.....	197
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 116 Αντίκλητος • Διορισμός • Εκπροσώπηση Δημοσίου • Κοινοποιήσεις • Διαδικασία άρθρου 126Α	198

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 117	Επιδόσεις • Πρόσωπα στα οποία διενεργούνται • Διαδικασία • Θυροκόλληση • Αυτεπάγγελτος έλεγχος κλήσεων • Συνέπειες	200
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 118	Έκθεση εισηγητή • Προθεσμία • Αναβολή	202
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 119	Αναστολή εν γένει προθεσμιών κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών • Φορολογικές διαφορές	203
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 120	Πρόσθετοι λόγοι • Προθεσμία • Όροι ασκήσεως • Θεραπεία ελλείψεων στις κοινοποιήσεις • Μετ' αναβολή συζήτηση	205
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 121	Υπομνήματα • Χρόνος καταθέσεως • Βεβαίωση κατάθεσης • Αντιδιαστολή με ακυρωτικές διαφορές	206
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 122	Αποδεικτικά στοιχεία • Χρόνος προσκομίσεως αυτών	208
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 123	Μαρτυρικές Καταθέσεις • Διαδικασία και όροι λήψεως	209
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 124	Δυνητική Ομοδικία • Όροι • Απαιτήσεις από αποδοχές • Αριθμός ομοδίκων • Αυτοτέλεια των διαδικαστικών πράξεων • Χωρισμός	211
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 125	Αναγκαστική ομοδικία • Προϋποθέσεις • Προσεπίκληση • Ανακοπή ερημοδικίας	213
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 126	Συνάφεια • Φορολογικές διαφορές	215
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 127	Χωρισμός • Νέα δικάσιμος • Αυτοτελής δικόγραφο	216
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 128	Αντικειμενική σώρευση • Όροι • Καθ' ύλην αρμοδιότητα • Αυτοτελής χαρακτήρας	217
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 129	Κύρια παρέμβαση • Προϋποθέσεις • Διαδικασία ασκήσεως • Ένσημο • Ελλείψεις στις κοινοποιήσεις	219
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 130	Παρέμβαση πρόσθετη υπέρ προσφεύγοντος • Αντιδιαστολή με ακυρωτικές διαφορές	221
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 131	Σχέση παρεμβάσεως - τριτανακοπής • Ανακοίνωση δίκης ...	222
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 132	Αυτοπρόσωπη παράσταση	223

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 133	Πληρεξουσιότητα • Τύπος • Αντιδιαστολή με ακυρωτικές διαφορές • Συνυπογραφή και παράσταση • Διάρκεια γενικής πληρεξουσιότητας • Ειδική πληρεξουσιότητα.....	224
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 134	Πληρεξουσιότητα επί ν.π. • Αδυναμία επικλήσεως των στοιχείων που μνημονεύονται στο πληρεξούσιο αλλά δεν προσκομίζονται.....	227
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 135	Πληρεξουσιότητα • Προθεσμία • Τυπικές παραλείψεις	229
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 136	Διαδικασία Άρθρου 139Α • Προϋποθέσεις • Διαδικασία • Φορολογικές διαφορές-έλλειψη παραβόλου	231
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 137	Δήλωση • Αποτελέσματα • Αντιδιαστολή με ακυρωτικές διαφορές.....	233
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 138	Παράβολο αναβολής • Ύψος • Προϋποθέσεις • Δημόσιο	235
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 139	Διακοπή • Επανάληψη • Κατάργηση δίκης.....	236
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 140	Παραίτηση • Όροι • Διαδικασία	238

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΠΡΟΣΦΥΓΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 141	Προσβαλλόμενες με προσφυγή πράξεις.....	239
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 142	Ενδικοφανής προσφυγή • Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιγενόμενη παραδεκτή άσκηση προσφυγής • Άρση του απαράδεκτου χαρακτήρα σε περίπτωση μη ενημερώσεως του ιδιώτη • Προσβαλλόμενη πράξη	241
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 143	Ενδικοφανής προσφυγή • Σιωπηρή απόρριψη αυτής • Συντέλεση • Προθεσμία προσβολής • Προσβαλλόμενη πράξη • Πρόωρη άσκηση προσφυγής • Ρητή επιγενόμενη απόρριψη ενδικοφανούς προσφυγής	243
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 144	Εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημερώσεως για την ύπαρξη ενδικοφανούς προσφυγής	246
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 145	Λοιπές διοικητικές προσφυγές • Διακοπή προθεσμίας	248
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 146	Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας • Όροι • Συντέλεση • Προϋποθέσεις προσβολής • Συνέπειες πρόωρης προσφυγής στη δικαιοσύνη • Διαφορά με ακυρωτικές δίκες • Εξουσία δικαστηρίου επί παραλείψεως	250

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 147 Έννομο συμφέρον • Όροι/Χρονικά όρια εξετάσεως αυτού • Αυτεπάγγελτος έλεγχος	253
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 148 Παθητική νομιμοποίηση	255
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 149 Προθεσμία για την άσκηση προσφυγής • Διαφορετικό εν δυνάμει σημείο εκκινήσεως αυτής για τον άμεσα ενδιαφερόμενο και για τον τρίτο.....	256
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 150 Προθεσμία προσφυγής στις φορολογικές διαφορές • Μη διακοπή της προθεσμίας με την υποβολή αιτήσεως θεραπείας	258
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 151 Απαράδεκτο ασκήσεως δεύτερης προσφυγής • Δυνατότητα ασκήσεως πρόσθετων λόγων • Παραίτηση από προσφυγή • Συνέπειες • Κατ' εξαίρεση δυνατή άσκηση δεύτερης προσφυγής.....	261
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 152 Μη ύπαρξη αυτόματου ανασταλτικού αποτελέσματος • Δυνατότητα χορηγήσεως αναστολής • Συνταγματικό Υπόβαθρο προσωρινής δικαστικής προστασίας.....	263
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 153 Εξουσία Δικαστηρίου • Δυνατή τροποποίηση μίας διοικητικής πράξεως • Εύρος ελέγχου • Αντιδιαστολή με ακυρωτικές διαφορές	265
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 154 Αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενοι λόγοι • Διαφορά με φορολογικές διαφορές	267
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 155 Υποχρέωση παραπομπής της υποθέσεως στη Διοίκηση για περαιτέρω κρίση	269
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 156 Λοιπές ιδιαιτερότητες στην εξουσία των δικαστηρίων επί φορολογικών διαφορών	271

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΑΓΩΓΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 157 Αντικείμενο • Είδη αξιώσεων	273
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 158 Πλαγιαστική Αγωγή • Προϋποθέσεις • Αίτημα	274
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 159 Φορολογικές διαφορές • Απαράδεκτο ασκήσεως αγωγής	275

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 160 Παθητική νομιμοποίηση	276
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 161 Αναγνωριστικό - Καταψηφιστικό αίτημα	277
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 162 Ιστορική βάση αγωγής.....	278
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 163 Αντικείμενο - Αίτημα αναγνωριστικής αγωγής	279
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 164 Τοκοφορία επί αναγνωριστικής και καταψηφιστικής αγωγής • Έναρξη • Ύψος οφειλόμενου επιτοκίου	280
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 165 Ένσημο • Αναγνωριστική - Καταψηφιστική αγωγή • Προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως • Εκτελεστός τίτλος • Τροπή αναγνωριστικής αποφάσεως σε καταψηφιστική	282
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 166 Ένσημο • Αποδοχές Υπαλλήλων Δημοσίου • Έλλειψη ενσήμου κατά την πρώτη συζήτηση • Διαδικασία • Συνέπειες • Χρόνος μετατροπής του αιτήματος της αγωγής	284
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 167 Επικουρικές βάσεις αγωγής.....	286
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 168 Ουσιαστικά έννομα αποτελέσματα αγωγής.....	287
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 169 Μετατροπή του αιτήματος της αγωγής • Χρόνος • Διαδικασία • Καθ' ύλην αρμοδιότητα.....	288
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 170 Δεύτερη αγωγή • Απόρριψη για τυπικούς λόγους.....	290
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 171 Μελλοντικές αξιώσεις • Παρεμπίπτουσα αγωγή	292
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 172 Παρεμπίπτουσα αγωγή • Άσκηση • Μη καταλαμβανόμενες αξιώσεις	293
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 173 Σχέση αγωγής - προσφυγής • Παρεμπίπτων έλεγχος	295
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 174 Προσωρινή εκτελεστότητα	296
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 175 Παραγραφή • Έναρξη • Παραγραφή εν επιδικία	297
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 176 Παραγραφή αξιώσεων από αποδοχές	299
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 177 Διακοπή παραγραφής.....	300

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 178	Ένδικα μέσα • Άσκηση κατά οριστικών αποφάσεων • Εξαιρέσεις	301
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 179	Ένδικα μέσα • Άσκηση προ πάσης επιδόσεως • Κατάθεση • Άπαξ άσκηση - Παραίτηση	303
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 180	Μη αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα ενδίκων μέσων • Εξαίρεση σε περίπτωση εφέσεως επί αγωγής.....	305

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ - ΕΦΕΣΗ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 181	Έφεση • Παράβολο • Προθεσμία • Παρέκταση.....	306
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 182	Όριο εκκλητού επί διαφορών με χρηματικό αντικείμενο	308
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 183	Προσδιορισμός του αντικειμένου της διαφοράς.....	310
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 184	Διακεκριμένα ποσά • Συναφείς πράξεις.....	311
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 185	Προσδιορισμός αντικειμένου της δίκης επί ομοδίκων • Πάντοτε επιτρεπτός χαρακτήρας εφέσεως • Προϋποθέσεις.....	313
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 186	Μη μεταβολή του αντικειμένου της δίκης.....	315
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 187	Απαράδεκτος χαρακτήρας νέων ισχυρισμών - αποδεικτικών στοιχείων • Εξαιρέσεις	317
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 188	Λόγοι αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενοι από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο	319
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 189	Απόφαση • Εφαρμοστέο δίκαιο • Μη χειροτέρευση θέση εκκαλούντος • Εξαιρέσεις	321
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 190	Αντέφεση • Προϋποθέσεις • Διαδικασία • Συνέπειες	323

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 191	Φορολογικές διαφορές με χρηματικό αντικείμενο • Δυνατότητα αναστολής πρωτόδικης απόφασης • Συνέπειες από μη αναστολή • Υποχρέωση επί ποινή απαραδέκτου καταβολής μέρους οφειλομένου από την πρωτόδικη απόφαση φόρου	325
---------------------	---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΟΙΠΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 192	Ανακοπή Ερημοδικίας • Όροι • Σχέση με έφεση • Αρμοδιότητα εκδικάσεως	327
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 193	Τριτανακοπή • Όροι • Απόφαση • Ένδικα μέσα • Ανακοίνωση δίκης	329
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 194	Αίτηση ερμηνείας • Όροι • Διαδικασία • Αποτελέσματα	331
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 195	Αίτηση αναθεωρήσεως • Όροι • Προθεσμία • Αρμοδιότητα • Σχέση με αναίρεση • Αποτελέσματα	333

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 196	Εφαρμοστέος Κώδικας • Αρμόδιο δικαστήριο • Λοιπά ζητήματα	335
---------------------	--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 197	Ανακοπή εκτελέσεως • Φύση προσβαλλόμενων πράξεων • Έναρξη διαδικασίας διοικητικής εκτελέσεως	337
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 198	Ανακοπή • Προσβαλλόμενες πράξεις • Αναστολή • Όρια Ελέγχου • Έφεση • Αρμοδιότητα • Προθεσμία	338
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 199	Αυτοτέλεια πράξεων εκτελέσεως • Ανακοπή κατά προγράμματος πλειστηριασμού • Προθεσμία • Καθ' ύλην - Τοπική αρμοδιότητα	341

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 200	Παραεμπόπτων έλεγχος σε περίπτωση που ο νόμιμος τίτλος προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως	343
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 201	Ατομική ειδοποίηση • Συμπροσβολή ταμειακών βεβαιώσεων • Αναγκαιότητα προηγούμενης κοινοποιήσεως νομίμου τίτλου • Μη παραεμπόπτων έλεγχος σε περίπτωση νόμιμου τίτλου που άγει σε έλεγχο ουσίας	345
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 202	Αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα • Υποχρέωση αποστολής ατομικής ειδοποιήσεως • Δυνατότητα ασκήσεως ανακοπής	347
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 203	Σώρευση προσφυγής - ανακοπής κατά ταμειακής βεβαιώσεως • Προθεσμία • Αρμοδιότητα	349

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (ΚΔΔ)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 204	Αρνητικές - Νόθες αρνητικές πράξεις	351
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 205	Αρμοδιότητα • Παράβολο • Ακρόαση	353
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 206	Αναρμοδιότητα • Παραπομπή	354
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 207	Λόγοι ευδοκιμήσεως - απορρίψεως αναστολής • Προβολή λόγων	356
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 208	Διαδικασία • Κοινοποιήσεις • Συμμετοχή τρίτων • Προσωρινή Διαταγή	358
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 209	Εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις • Οψιγενή διενέργεια κοινοποιήσεων	360
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 210	Ισχύς αποφάσεως • Κατάλληλα μέτρα • Εξαίρεση κάποιων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης	361
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 211	Δήλωση περιουσιακής καταστάσεως στις φορολογικές διαφορές • Δυνατότητα ολοκληρώσεως ταμειακής βεβαιώσεως και επί χορηγηθείσας αναστολής	363
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 212	Ανάκληση • Όροι • Διαδικασία	365
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 213	Αναστολή εκτελέσεως δικαστικών αποφάσεων	367
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 214	Προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως • Όροι • Αρμοδιότητα • Λόγοι ευδοκιμήσεως	368

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 215 Προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως • Αδυναμία επί αναγνωριστικής αγωγής	370
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 216 Προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως • Αρμοδιότητα • Προϋποθέσεις • Ύψος • Λόγοι ευδοκιμήσεως • Εκκαθάριση	371

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΝΑΤΟ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 217 Προσυμβατικό στάδιο • Μη υπαγωγή στα οικεία χρηματικά κατώφλια • Οργανικό κριτήριο	375
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 218 Έλεγχος πράξεων προσυμβατικού σταδίου σε περίπτωση μη υπερβάσεως των χρηματικών ορίων • Ένδικο βοήθημα • Αρμοδιότητα • Αναστολή • Αποζημιωτικές αξιώσεις	377
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 219 Αρμοδιότητα δικαστηρίων μετά την κατάρτιση της διοικητικής συμβάσεως • Προσφυγή - Αγωγή • Εξαιρέσεις • Ενδοδικαστική συμβιβαστική επίλυση	379
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 220 Εφαρμογή Ν 3886/2010 και επί αναθετουσών αρχών του ιδιωτικού δικαίου	381
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 221 Χρηματικά κατώφλια • Έλεγχος των οδηγιών και όχι των αναγραφόμενων στη διακήρυξη	383
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 222 Διαδικασία δικονομικής έννομης προστασίας Ν 3886/2010	385
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 223 Προσφυγή άρθρου 8 Ν 3886/2010 • Αρμόδιο Δικαστήριο • Έκταση ελέγχου • Όροι • Δυνατή μερική κήρυξη ακυρότητας	392
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 224 Διαδικασία έννομης προστασίας Ν 4412/2016	396
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 225 Αποζημιωτικές αξιώσεις • Αρμόδιο δικαστήριο • Επιδίκαση εν δυνάμει όλης της αξίας της συμβάσεως • Συρροή με αδιοπρακτική ευθύνη	401
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 226 Διαταγή πληρωμής • Όροι • Αρμοδιότητα • Μυστικότητα • Επίδοση • Εκτελεστότητα	403

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 227	Ισχύς απορριπτικής απόφασης	405
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 228	Δεδικασμένο • Αναγνωριστική - Καταψηφιστική αγωγή.....	406
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 229	Νομικό καθεστώς συμμόρφωσης.....	407
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 230	Περιεχόμενο συμμόρφωσης	408
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 231	Μη συμμόρφωση σε ακυρωτική απόφαση • Δικαστική προσβολή • Έννομες συνέπειες	410
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 232	Ανάκληση πράξεων που ερείδονται σε αντισυνταγματική διάταξη ή παράνομη κανονιστική πράξη • Όροι για ΠΝΟΕ.....	412
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 233	Συμβούλιο Συμμόρφωσης • Αρμοδιότητα • Προϋποθέσεις • Αποτελέσματα	413

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΟΤΥΠΗ - ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 234	Αίτηση • Υπογραφή • Παράβολο • Απόφαση • Κριτήρια ευδοκιμήσεως • Συνέπειες • Πληρεξουσιότητα	415
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 235	Παρέμβαση • Απόφαση ΣτΕ • Τριτανακοπή	417
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 236	Συναφές ένδικο βοήθημα και αίτηση αναστολής τρίτου • Παρέμβαση.....	419
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 237	Ένδικα βοηθήματα προσωρινής δικαστικής προστασίας	421

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 238	Προϋποθέσεις • Αποτέλεσμα	422
---------------------	---------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΓΩ ΥΠΕΡΒΑΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 239	Προϋποθέσεις • Αρμόδιο Δικαστήριο • Προθεσμία • Κοινοποίηση • Κρίσιμος χρόνος • Παράβολο • Συσχέτιση με αρχικό ένδικο βοήθημα • Κριτήρια ευδοκιμήσεως • Αποχή δικηγόρων • Τόκοι • Ένδικα μέσα	423
--------------	---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 240	Έφεση • Προθεσμία • Επίδοση • Προσωρινή Δικαστική Προστασία • Παράβολο • Πρόσθετοι λόγοι • Απόδειξη • Πληρεξουσιότητα • Αναίρεση • Ανακοπή και Αναστολή	426
--------------	--	-----

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	429
----------------------------	-----

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 47

Παραδεκτή προσβολή μόνο της πράξεως που εκδόθηκε επί της ενδικοφανούς προσφυγής • Έλεγχος νομιμότητας επί της αιτήσεως ακυρώσεως

Ο Δασάρχης Δ εξέδωσε μία πράξη χαρακτηρισμού ενός ακινήτου του Α, δυνάμει της οποίας εκρίθη ότι αυτό φέρει αμιγώς δασικό χαρακτήρα. Ο Α άσκησε τις (τότε προβλεπόμενες) αντιρρήσεις του ενώπιον της Πρωτοβάθμιας και ακολούθως της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων, οι οποίες δεν ευδοκίμησαν. Εν τέλει ο Α άσκησε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου στρεφόμενος και κατά της αρχικής πράξεως χαρακτηρισμού του Δασάρχη όσο και κατά της αποφάσεως της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής.

Ερωτάται:

- 1) Τυχάνουν αμφότερες οι ως άνω πράξεις παραδεκτά προσβαλλόμενες εκ μέρους του Α;
- 2) Δύναται το αρμόδιο δικαστήριο να εξετάσει εν συνόλω την ουσία της υποθέσεως;

Απάντηση

1) Η διαδικασία των αντιρρήσεων ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής επιλύσεων δασικών αμφισβητήσεων είχε το χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής η αίτηση ακυρώσεως επιτρέπεται μόνο κατά της πράξεως που εκδίδεται εν τέλει επί της ενδικοφανούς προσφυγής (Άρθρο 45 παρ.

2 εδ. Β ΠΔ 18/1989) και όλες οι προηγούμενες πράξεις ενσωματώνονται σε αυτή και χάνουν την εκτελεστότητα τους (βλ. ΣτΕ 1485/2016, 873/2016, 3481/2013, 2087/2013, 11445/2013, ΔΕφΑΘ 1166/2013, ΔΕφΘεσ 133/ 2013).

Εύλογα επομένως η μοναδική παραδεκτώς προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει η απόφαση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων, καθώς η αρχική πράξη χαρακτηρισμού του Δασάρχη απώλεσε την εκτελεστότητά της μετά την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής και στην πραγματικότητα ενσωματώθηκε στην σχετική απόφαση της επιτροπής.

2) Επί αιτήσεως ακυρώσεως το αρμοδίως επιληφθέν δικαστήριο δύναται να προβεί αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξεως (βλ. ΣτΕ 3561/2014) και δε δύναται να εξετάσει την ουσία της υποθέσεως (να προβεί δηλαδή το ίδιο σε πρωτογενή έλεγχο του χαρακτήρα της εκτάσεως). Σε άκρως οριακές και μόνο περιπτώσεις δύναται το δικαστήριο να ελέγξει απλώς και μόνο την αντικειμενική ακρίβεια των ερεισμάτων της προσβαλλόμενης πράξεως (πλάνη περί τα πράγματα).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 48

Σιωπηρή απόρριψη ενδικοφανούς προσφυγής • Προθεσμία ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως • Συμπροσβολή τυχόν μεταγενέστερης ρητής απορρίψεως • Αδυναμία ασκήσεως αιτήσεως θεραπείας • Συνέπειες από την πρόωρη άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής • Αντιδιαστολή με διαφορές ουσίας

Ο Αρχιφύλακας Α άσκησε μία προβλεπόμενη ενδικοφανή προσφυγή κατά του οικείου πρωτοβαθμίου συμβουλίου κρίσεων της ΕΛΑΣ, δυνάμει του οποίου κρίθηκε μη ικανός προς προαγωγή. Μετά την παρέλευση τεσσάρων μηνών δεν έχει εκδοθεί καμιά απόφαση επί της προσφυγής του αυτής.

Ερωτάται:

- 1) Ποια πράξη θα προσβάλει και σε ποια προθεσμία;
- 2) Ποια η τύχη τυχόν μεταγενέστερης ρητής απορρίψεως της ασκηθείσας προσφυγής του;
- 3) Έστω ότι το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο απέρριψε (προ της παρελεύσεως του σχετικού τριμήνου) ρητά την ενδικοφανή προσφυγή του Α με πράξη που κοινοποιήθηκε αυθημερόν στον Α. Μετά την παρέλευση 50 ημερών ο Α άσκησε αίτηση θεραπείας ενώπιον του Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, η οποία απορρίφθηκε μετά από 20 ημέρες με νέα απόφαση του αυτού Συμβουλίου. Μετά από 20 ημέρες από την έκδοση της τελευταίας αποφάσεως ο Α άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά της πρώτης και της δεύτερης αποφάσεως του δευτεροβαθμίου συμβουλίου. Ποια η τύχη αυτής;

4) Εάν αντίθετα ο ενδιαφερόμενος ασκήσει αίτηση ακυρώσεως κατά της φερόμενης σιωπηρής απορρίψεως της ενδικοφανούς προσφυγής του 10 ημέρες μόλις μετά την κατάθεση αυτής (ήτοι πριν την έκδοση οποιασδήποτε πράξεως επ' αυτής, που έστω ότι δεν πραγματοποιηθήκε ποτέ) ποιοι κίνδυνοι ελλοχεύουν;

5) Εάν επρόκειτο περί διαφοράς ουσίας θα ήταν ίδια η απάντηση;

Απάντηση

1) Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της προθεσμίας που θέτει ο νόμος για την απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή (σε περίπτωση μη υπάρξεως σχετικής προθεσμίας) μετά την άπρακτη πάροδο τριμήνου από την υποβολή της προσφυγής τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής, η οποία πρέπει να προσβληθεί αυτοτελώς σε προθεσμία 60 ημερών με αίτηση ακυρώσεως (Άρθρο 45 παρ. 2 εδ. γ ΠΔ 18/1989, βλ. ΣτΕ 2910/2011, 2535/2011, 2265/2011, 191/2011, 45/2011, ΔΕΦΑΘ 1423/2012, 1197/2012).

Εφόσον επομένως εν προκειμένω δεν τίθεται κάποια ειδική προθεσμία, ο Α οφείλει να περιμένει την τεκμαιρόμενη απόρριψη της ενδικοφανούς του προσφυγής μετά την άπρακτη πάροδο τριμήνου από την υποβολή της και ακολούθως μέσα σε προθεσμία 60 ημερών (Άρθρο 46 παρ. 1 ΠΔ 18/1989) να ασκήσει αίτηση ακυρώσεως κατά αυτής ενώπιον του αρμόδιου προς τούτο Διοικητικού Εφετείου (Άρθρο 1 στοιχ. α Ν 702/1977).

2) Με την αίτηση ακυρώσεως κατά της τεκμαιρόμενης αρνήσεως λογίζεται ότι συμπροσβάλλεται και η τυχόν μεταγενεστέρως εκδοθείσα ρητή απόρριψη (μέχρι το χρόνο συζητήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως) από το αρμόδιο προς τούτο δευτεροβάθμιο συμβούλιο, η οποία πάντως δύναται να προσβληθεί και αυτοτελώς (Άρθρο 45 παρ. 2 εδ. δ και ε ΠΔ 18/1989, Άρθρο 46 παρ. 1 ΠΔ 18/1989). Πρακτικά το αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο αναμένεται να θεωρήσει την επιγενόμενη ρητή απόρριψη της ενδικοφανούς προσφυγής ως συμπροσβαλλόμενη με την αίτηση ακυρώσεως πράξη (βλ. ΔΕΦΑΘ 1423/2012).

3) Σε περιπτώσεις όπου η διοικητική πράξη υπόκειται σε προσβολή με ενδικοφανή προσφυγή δεν χωρεί εκ μέρους του ασκήσαντος την ενδικοφανή προσφυγή η κατά τις διατάξεις του άρθρου 46 παρ. 2 του ΠΔ 18/1989 αίτηση θεραπείας κατά της πράξεως που απέρριψε την ενδικοφανή προσφυγή. Συνεπώς η τυχόν υποβολή της αιτήσεως αυτής δεν επιφέρει δια-

κοπή της προθεσμίας της αιτήσεως ακυρώσεως (βλ. ΣτΕ ΟΛ 2920/2002, ΔΕφΚομ 612/2013).

Η δεύτερη απόφαση του δευτεροβαθμίου συμβουλίου επί της αιτήσεως θεραπείας του Α στερείται εννόμων συνεπειών, καθότι είχε προηγηθεί η άσκηση της προβλεπόμενης ενδικοφανούς προσφυγής, η οποία δεν επέτρεπε την άσκηση αιτήσεως θεραπείας κατά αυτής. Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη δεύτερη αυτή απόφαση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και προσβάλλεται απαραδέκτως.

Περαιτέρω η προθεσμία προσβολής της πρώτης πράξεως του δευτεροβαθμίου συμβουλίου επί της ενδικοφανούς προσφυγής άρχισε από την ημερομηνία εκδόσεως και κοινοποιήσεως αυτής. Η εξηκονθήμερη δε προθεσμία ασκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως δεν διακόπηκε με την υποβολή της αιτήσεως θεραπείας κατά αυτής, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα. Συνεπώς η αίτηση ακυρώσεως, η οποία κατετέθη 90 ημέρες μετά την έκδοση και κοινοποίηση της πρώτης προσβαλλόμενης πράξεως του δευτεροβαθμίου συμβουλίου, πρέπει κατά τούτο ν' απορριφθεί ως εκπρόθεσμη (βλ. ΣτΕ ΟΛ 2920/2002, ΔΕφΚομ 612/2013).

4) Ελλοχεύει ο κίνδυνος η αίτηση ακυρώσεως του Α να απορριφθεί ως απαράδεκτη και δη ως προώρως ασκηθείσα (*mutandis mutatis* για παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας βλ. ΣτΕ 2206/2014, 1334/2014, 3254/2011, ΔΕφΑΘ 106/2013), καθώς η τεκμαιρόμενη απόρριψη της ενδικοφανούς προσφυγής (που αποτελεί και την παραδεκτώς εν δυνάμει προσβαλλόμενη πράξη) συντελείται μόνο μετά την άπρακτη παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της και όχι μόλις 10 ημέρες από την σχετική κατάθεση. Επί πρόωρης ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως κατά μη συντελεσθείσας εισέτι παραλείψεως νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας η σχετική προωρότητα κάποιες φορές βεβαίως συγχωρείται (βλ. ΣτΕ 4178/2014, 2074/2008, 1325/2008).

5) Η απάντηση θα άλλαζε εν προκειμένω, καθότι στις διαφορές ουσίας επιτρέπεται ρητά η άσκηση προσφυγής και πριν από τη συντέλεση της τεκμαιρόμενης απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, εφόσον η συντέλεση έχει λάβει χώρα ακολούθως μέχρι την πρώτη συζήτηση της προσφυγής (Άρθρο 63 παρ. 5 ΚΔΔ).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 49

Άσκηση αιτήσεως θεραπείας • Διακοπή προθεσμίας για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως

Ο θιγόμενος Α άσκησε την 16.1.2017 μία απλή αίτηση θεραπείας ενώπιον της εκδούσας αρχής κατά μιας διοικητικής πράξεως, η οποία εκδόθηκε την 1.1.2017.

Ερωτάται:

1) Ποιες οι έννομες συνέπειες;

2) Μέχρι πότε μπορεί να ασκήσει ο Α την αίτηση ακυρώσεως α) σε περίπτωση μη απαντήσεως της Διοικήσεως και β) σε περίπτωση που αυτή απάντησε την 30.1.2017, κοινοποιώντας μάλιστα την ίδια ημέρα και την σχετική πράξη;

Απάντηση

1) Κάθε εμπρόθεσμη, (βλ. ΣτΕ 1680/2014, 3715/2013, 1423/2013) διοικητική προσφυγή (βλ. ΣτΕ 4519/2014, 3987/2013, ΔΕφΑΘ 1199/2013), εκτός από την ενδικοφανή, και δη η απλή αίτηση θεραπείας (ΣτΕ 1683/2014, 2516/2013, 1447/2008) δια αναφοράς στην αρχή που έχει εκδώσει την πράξη διακόπτει (άπαξ, βλ. ΣτΕ 1155/2015) την προθεσμία για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται για την έκδοση της πράξεως (βλ. ΣτΕ 840/2007) ή εάν δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη για 30 ημέρες (βλ. ΣτΕ 1674/2014) ή έως την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απαντήσεως της Διοικήσεως εφόσον αυτές πραγματοποιήθηκαν πριν παρέλθουν οι προθεσμίες αυτές (Άρθρο 46 παρ. 2 ΠΔ 18/1989, βλ. ΣτΕ 791/2016, 90/2016, 3452/2015, 1399/2015, 1155/2015, 1096/2015). Εφόσον

επομένως ο Α άσκησε την αίτηση θεραπείας προ της παρόδου της εξηκονθήμερης προθεσμίας (**Άρθρο 46 παρ. 1 ΠΔ 18/1989**) για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, διέκοψε μετά ταύτα την σχετική προθεσμία για την άσκηση του υπό κρίση ενδίκου βοηθήματος σύμφωνα με τα ανωτέρω αναγραφόμενα

2α) Αφού στις 15.2.2017 παρέλθουν οι 30 ημέρες από την κατάθεση της αιτήσεως θεραπείας, εκκινεί και πάλι εις βάρος του Α η προθεσμία για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία προηγουμένως είχε διακοπεί για χρονικό διάστημα 30 ημερών, εντός του οποίου η διοίκηση δεν απάντησε σχετικά. Ο Α μετά ταύτα μπορεί να ασκήσει εμπρόθεσμα αίτηση ακυρώσεως κατά της αρχικής πράξεως εντός προθεσμίας 60 ημερών με αφετηρία του σχετικού υπολογισμού την 16.2.2017, ήτοι μέχρι 16.4.2017 (**Άρθρο 46 παρ. 1-2 ΠΔ 18/1989, Άρθρο 70 παρ. 1 ΠΔ 18/1989**). Επειδή δε η 16.4.2017 είναι ημέρα Κυριακή τελευταία ημέρα για την άσκηση της συναφούς αιτήσεως ακυρώσεως τυγχάνει η Δευτέρα 17.4.2017 (**Άρθρο 40 ΠΔ 18/1989, Άρθρο 114 παρ. 1 ΚΠολΔ**).

Β) Σε περίπτωση που η διοίκηση απαντήσει και μάλιστα κοινοποιήσει τη σχετική πράξη (30.1.2017) ρητά και δη προ της παρόδου των 30 ημερών από την υποβολή της αιτήσεως θεραπείας, η διακοπή της προθεσμίας ξεκινάει μέχρι το σημείο αυτό. Από την επόμενη ημέρα (31.1.2017) αρχίζει εκ νέου να προσμετράται εις βάρος του Α η προθεσμία των 60 ημερών για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως (κατά της απαντήσεως επί της αιτήσεως θεραπείας, εάν έλαβε χώρα νέα έρευνα με επίκληση καινούργιων στοιχείων, **βλ. ΣτΕ 4130/2015**, άλλως κατά της αρχικής πράξεως, **βλ. ΣτΕ 4569/2015, 4242/2015**) η οποία πλέον λήγει νωρίτερα, ήτοι μόλις στις 31.3.2017 (**Άρθρο 46 παρ. 1-2 ΠΔ 18/1989**).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 50

Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας • Όροι • Συντέλεση • Προθεσμία προσβολής • Συνέπειες πρόωρης προσφυγής στη δικαιοσύνη • Συμπροσβολή ρητής επιγενόμενης αρνητικής πράξεως

Η Α ζήτησε την χορήγηση σε αυτή αδείας χοιροτροφικής μονάδας, η οποία σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία χορηγείται υποχρεωτικά από το Δήμο σε περίπτωση θετικής συναφούς γνωμοδοτήσεως από αρμόδια υγειονομική επιτροπή. Η Α μετά την θετική υπέρ αυτής γνωμοδότηση της οικείας επιτροπής υπέβαλε σχετική αίτηση προς το Δήμο για τη λήψη της σχετικής αδείας. Μετά την πάροδο τριμήνου η Α δεν έλαβε καμία απάντηση επί της αιτήσεως της αυτής.

Ερωτάται:

- 1) Τι θα την συμβουλεύατε να πράξει;**
- 2) Εάν η Α είχε προβεί στην άσκηση του προσήκοντος ενδίκου βοηθήματος μόλις ένα μήνα μετά την κατάθεση της σχετικής αιτήσεως, ποιοι θα ήταν οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν;**
- 3) Εάν μετά από έξι μήνες η διοίκηση αρνηθεί ρητά να χορηγήσει τη σχετική άδεια αυτή, ποια η δικονομική μεταχείριση της εν λόγω πράξεως;**

Απάντηση

1) Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας συντρέχει όταν η υποχρέωση της διοικήσεως προς ενέργεια αποτελεί δέσμια αρμοδιότητα αυτής (βλ. ΣτΕ 599/2008), όταν συντρέχουν οι απαραίτητοι προς τούτο

διαδικαστικοί όροι (π.χ. προσήκουσα αίτηση ενδιαφερομένου, βλ. ΣτΕ 1979/2013, 812/2013, ΔΕφΑΘ 1642/2014, 62/2013) και όταν η παράλειψη αυτή έχει αυτοτελώς εκτελεστό χαρακτήρα (ΣτΕ 1348/2014, 1151/2014, 807/2013, 513/2007, ΔΕφΑΘ 884/2013). Εάν δεν συντρέχουν οι παραπάνω όροι η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη (βλ. ΣτΕ ΟΛ 3172/2014, 3748/2013, ΣτΕ 855/2016, 3194/2015, 3395/2014, 2507/2014, 1332/2014, 3938/2013).

Εν προκειμένω αναφύεται όντως υποχρέωση του Δήμου όπως χορηγήσει τη σχετική άδεια σύμφωνα με τις επιταγές της κείμενης νομοθεσίας, δοθείσης της προϋπάρχουσας θετικής γνωμοδοτήσεως της οικείας επιτροπής. Η Α έχει υποβάλει την προσήκουσα αίτηση της προς τούτο και η παράλειψη του Δήμου προδήλως έχει αυτοτελώς εκτελεστό χαρακτήρα.

Η αρχή θεωρείται ότι προβαίνει σε ΠΝΟΕ όταν παρέλθει άπρακτη η ειδική προθεσμία που τυχόν τάσσει ο νόμος, άλλως μετά την πάροδο τριμήνου από την υποβολή της αιτήσεως στη Διοίκηση (Άρθρο 46 παρ. 4 εδ. β ΠΔ 18/1989, βλ. ΣτΕ 1603/2016, 1102/2016, 800/2016, 446/2016, 4272/2015, 4068/2015, 3311/2015, 3052/2015, 3030/2015, 842/2015, 571/2015, 28/2015). Ενόψει επομένως της μη προβλέψεως κάποιας ειδικής προθεσμίας και της παρόδου τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως, η Α έχει πλέον 60 ημέρες για την προσβολή με αίτηση ακυρώσεως της παραλείψεως του Δήμου να χορηγήσει τη σχετική άδεια (βλ. ΣτΕ 4178/2014).

2) Αίτηση ακυρώσεως που ασκείται πριν παρέλθουν οι ανωτέρω προθεσμίες για την συντέλεση της παραλείψεως νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας τυγχάνει απαράδεκτη (άρθρο 45 παρ. 4 εδ. γ, βλ. ΣτΕ 2206/2014, 1334/2014, 3254/2011, ΔΕφΑΘ 106/2013), αν και για λόγους επεικειάς η προωρότητα αυτή δύναται μερικές φορές κατ' εξαίρεση να συγχωρεθεί (βλ. ΣτΕ 4178/2014, 2074/2008, 1325/2008). Φρόνιμο επομένως θα ήταν η Α να μην βιαστεί και να περιμένει τη συμπλήρωση του τριμήνου, γιατί διαφορετικά ελλοχεύει ο κίνδυνος η σχετική αίτηση ακυρώσεως αυτής να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

3) Με την παραδεκτώς ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως κατά σιωπηρής αρνήσεως λογίζεται συμπροσβαλλόμενη και η τυχόν μεταγενέστερη ρητή αρνητική πράξη, η οποία σε κάθε περίπτωση μπορεί να προσβάλλεται και αυτοτελώς (Άρθρο 45 παρ. 4 εδ. δ ΠΔ 18/1989). Η ρητή επομένως άρνηση του Δήμου να χορηγήσει τη σχετική άδεια θεωρείται συμπροσβαλλόμενη πράξη στο πλαίσιο της ανοιγείσας δίκης, ασχέτως του γεγονότος ότι μπορεί να προσβληθεί και αυτοτελώς.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 51

Παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας προς έκδοση κανονιστικής αποφάσεως • Όροι και προϋποθέσεις

Ο Α πτυχιούχος ΤΕΙ Δομικών έργων προσέβαλε με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ την παράλειψη της Διοικήσεως όπως προβεί στην έκδοση ΠΔ για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων του κλάδου του, κατ' εφαρμογή σχετικού νόμου και του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος.

Ερωτάται:

1) Είναι παραδεκτή και εν δυνάμει βάσιμη η εν λόγω αίτηση ακυρώσεως;

Απάντηση

1) Σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 4 του ΠΔ 18/1989 είναι δυνατή η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως και κατά παραλείψεως της διοικητικής αρχής να προβεί σε οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια, ή κατά ρητής αρνήσεως της αρχής να προβεί στην ενέργεια αυτή, εφόσον ο νόμος ή υπερκείμενος του νόμου κανόνας δικαίου επιβάλλει την υποχρέωση σ' αυτήν να ρυθμίσει συγκεκριμένο ζήτημα με την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξεως. Τέτοια παράλειψη ή άρνηση δεν στοιχειοθετείται κατ' αρχήν (βλ. ΣτΕ ΟΛ 1513/2014, 3748/2013, ΣτΕ 462/2016, 792/2012, 780/2011), όταν ο νόμος παρέχει την εξουσία στην διοικητική αρχή να ρυθμίζει ζήτημα με κανονιστική πράξη, διότι η εκτίμηση της σκοπιμότητας για την έκδοση ή όχι κανονιστικής πράξεως και για τον χρόνο εκδόσεώς της ανήκει στην ανέλεγκτη από τον ακυρωτικό δικαστή κρίση της διοικητικής αρχής.

Εξαίρεση από την αρχή αυτή υπάρχει είτε όταν η νομοθετική εξουσιοδότηση επιβάλλει στην Διοίκηση την υποχρέωση για την έκδοση κανονιστικής πράξης, εφόσον συντρέχουν ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις (βλ. ΣτΕ 1399/2000) ή εντός ορισμένης προθεσμίας (βλ. ΣτΕ 211/2006), είτε όταν η υποχρέωση της Διοικήσεως να προβεί σε κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ευθέως εκ του Συντάγματος (βλ. ΣτΕ 1879/2015, 2544/2013, 4917/2012, 1242/2008, 211/2006). Στις περιπτώσεις αυτές η άσκηση της αρμοδιότητας προς κανονιστική ρύθμιση καθίσταται δέσμια, η δε παράλειψη της Διοικήσεως να ασκήσει την κανονιστική αυτή αρμοδιότητα είναι αντίθετη προς τον νόμο.

Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένης της σχετικής συνταγματικής (αλλά και ειδικής νομοθετικής) επιταγής αναφύεται όντως παράλειψη της διοικήσεως να εκδώσει το προβλεπόμενο ΠΔ για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων του Α και η σχετική αίτηση ακυρώσεως τυγχάνει (κατ' εξαίρεση) παραδεκτή και βάσιμη (βλ. ΣτΕ 4917/2012).

ISBN: 978-960-622-356-3

16183